

Єкімова К.*

АНАЛІЗ ДОСВІДУ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З МВФ. ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ НАДАННЯ КРЕДИТУ

В умовах загострення наслідків світової фінансової кризи та поширення негативних явищ на всі сфери соціально-економічного розвитку більшості країн світу і України зокрема обумовило необхідність залучення додаткових фінансових коштів. В даному контексті аналіз досвіду співпраці МВФ з Україною є вельми актуальним для підвищення ефективності політичних рішень щодо подолання наслідків світової фінансової кризи в Україні, можливостей залучення додаткових коштів, підвищення ефективності їх подальшого використання для проведення необхідних соціально-економічних реформ. В роботі проаналізовано динаміку співпраці МВФ і України з 1992 р., а також позитивні та негативні наслідки надання кредитів, умови та рекомендації фонду для надання Україні чергового траншу МВФ.

Практичне значення результатів даного дослідження полягає в можливості на етапі активної співпраці України з МВФ застосувати позитивний досвід співпраці з МВФ, та врахувати можливі помилки та недоліки співробітництва для вироблення економічної політики щодо підвищення макроекономічної ефективності використання залучених Україною коштів.

Під час співробітництва України і МВФ, Україні було надано фінансування за різними видами кредитування:

З 1994 по 1995 рр. Україні було надано фінансову допомогу СТЕ (програма системної трансформації економіки) для підтримки платіжного балансу, оскільки спостерігалось значне погіршення в системі зовнішньої торгівлі країни [1].

З 1995 по 1998 рр. Україні було надано кредити «стенд –бай» для покращення регулювання валютного ринку, в тому числі проблем з стабілізацією курсу національної валюти. Україна ввійшла до світових ринків капіталу [2, с.6]. Було покращено інвестиційну привабливість країни, оскільки кредити від МВФ є індикаторами для іноземних інвесторів.

З 1998 по 2002 рр. Україні було виділено кредит за програмою розширеного фінансування (ПРФ), спрямований на забезпечення структурної перебудови економіки, а не короткострокових допоміжних заходів для подолання проблем платіжного балансу. Кредит від МВФ сприяв загальній макроекономічній стабілізації, а також допоміг залучити кредитні кошти інших міжнародних фінансових організацій, таких як Світовий банк та ЄБРР. Також, за рахунок кредиту було здійснено обслуговування зовнішнього державного боргу [3, с.4-6].

В 2008 р. Рада директорів МВФ затвердила виділення Україні кредиту стенд-бай розміром 16,4 мільярдів доларів. Було прийнято рішення щодо виділення фінансування від МВФ траншами [4, с.1]. Мета програми полягає у відновленні макроекономічної і фінансової стабільності, насамперед у фінансовому секторі з урахуванням зовнішніх шоків, які можуть бути пов'язані з загальною економічною рецесією. Основні методи, які вико-

* студентка 3 курсу економічного факультету Національного університету «Кієво-Могилянська академія»
Науковий керівник: ст.викл. Подвисоцька Т.О.

ристовуються для досягнення мети полягають у лібералізації руху капіталу, а також зменшенні державного впливу на економіку країни.

Основними вимогами були: впровадження в Україні режиму гнучкого обмінного курсу, більш прозора політика інтервенцій НБУ в валютній сфері й обмеження приросту грошей в обороті для зменшення рівня монетарної інфляції в сфері регулювання готівкового та безготівкового обігу [4, с.11,14,21].

Кредит від МВФ є досить дешевим, бо передбачає виплату відсотків у розмірі близько 2% річних від загальної суми боргу, виплата тіла позики почнеться у 2012 році.

Вимоги стабілізаційної програми, які фінансова організація поставила перед Україною в обмін на регулярні транші не є теоретично досконалыми: збільшення газових тарифів для населення на 20%, утримання дефіциту державного бюджету на рівні не більше 4% від ВВП, що можуть призвести до зменшення платоспроможного попиту (тобто є заходами стримуючої фіскальної політики), також не завжди виправдовують себе на практиці, про що свідчать приклади співпраці МВФ з країнами світу.

Серед позитивних наслідків співпраці МВФ з Україною важливо виділити наступні: відбулось певне зниження інфляції, зменшення ризиків у банківському секторі, стабілізація валютного курсу, Нацбанк зумів провести рекапіталізацію проблемних банків, була дещо послаблена проблема фіскального дефіциту.

Література

1. Press Release: IMF Approves Stand-by Credit and Second STF Drawing for Ukraine[Електронний ресурс]/ A.Sundakov, R.Ossowski, L.D. Timothy//Режим доступу: <http://www.imf.org/external/np/sec/pr/1995/pr9519.htm>
2. Ukraine: Accelerating the Transition to Market[Електронний ресурс]/ P.Cornelius,P.Lenain//Режим доступу: <http://www.imf.org/external/pubs/cat/longres.cfm?sk=2116.0>
3. Ukraine: Financial System Stability Assessment, including Reports on the Observance of Standards and Codes on the following topics: Monetary and Financial Policy Transparency, Banking Supervision, and Payment Systems[Електронний ресурс] / J. Berengaut, K. Elborgh-Woytek // Режим доступу <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2003/cr03340.pdf>
4. Ukraine: Second Review Under the Stand-By Arrangement and Request for Modification of Performance Criteria - Staff Report; Press Release on the Executive Board Discussion[Електронний ресурс] / Ramos,M. Alberto // Режим доступу: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2009/cr09270.pdf>